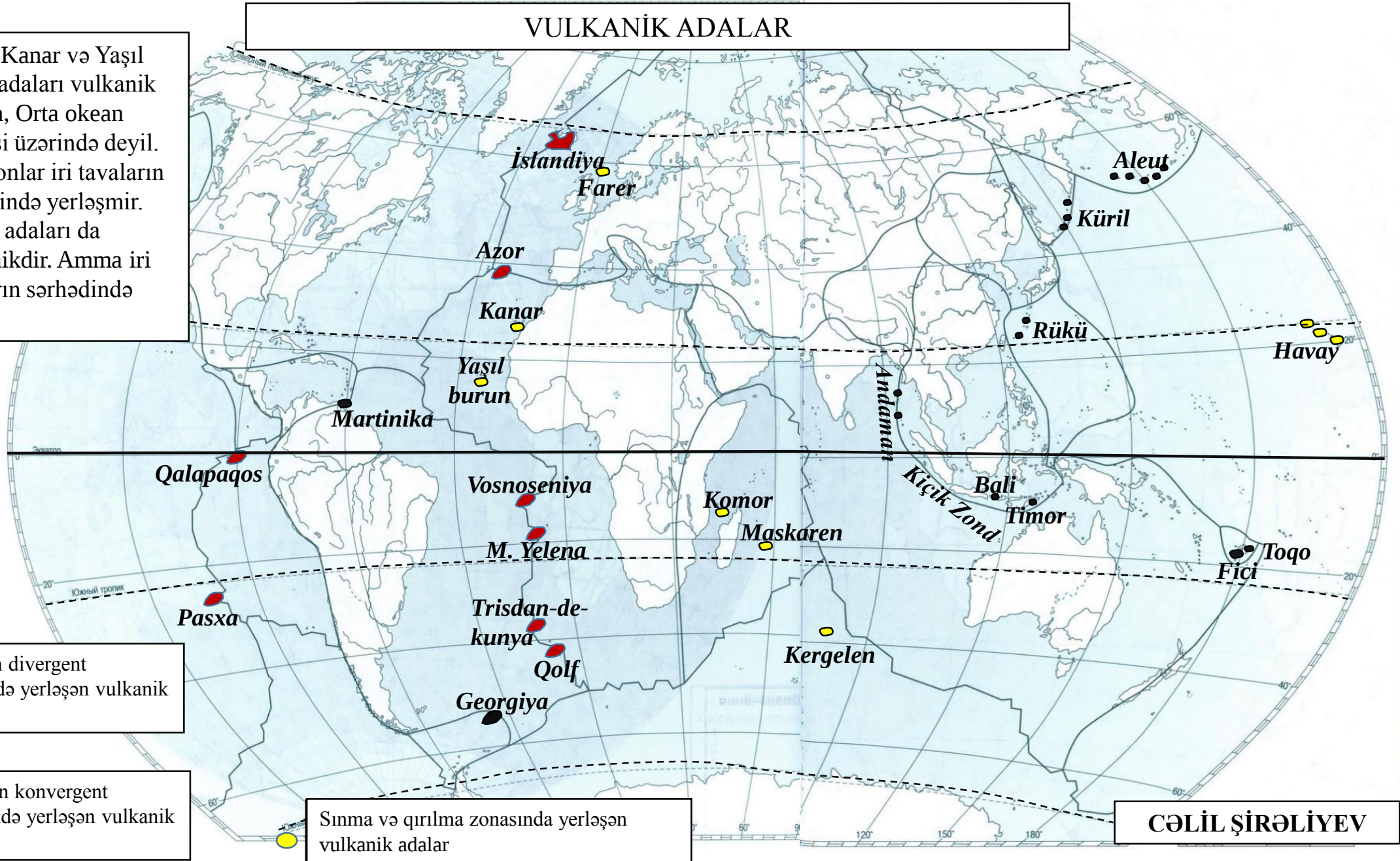

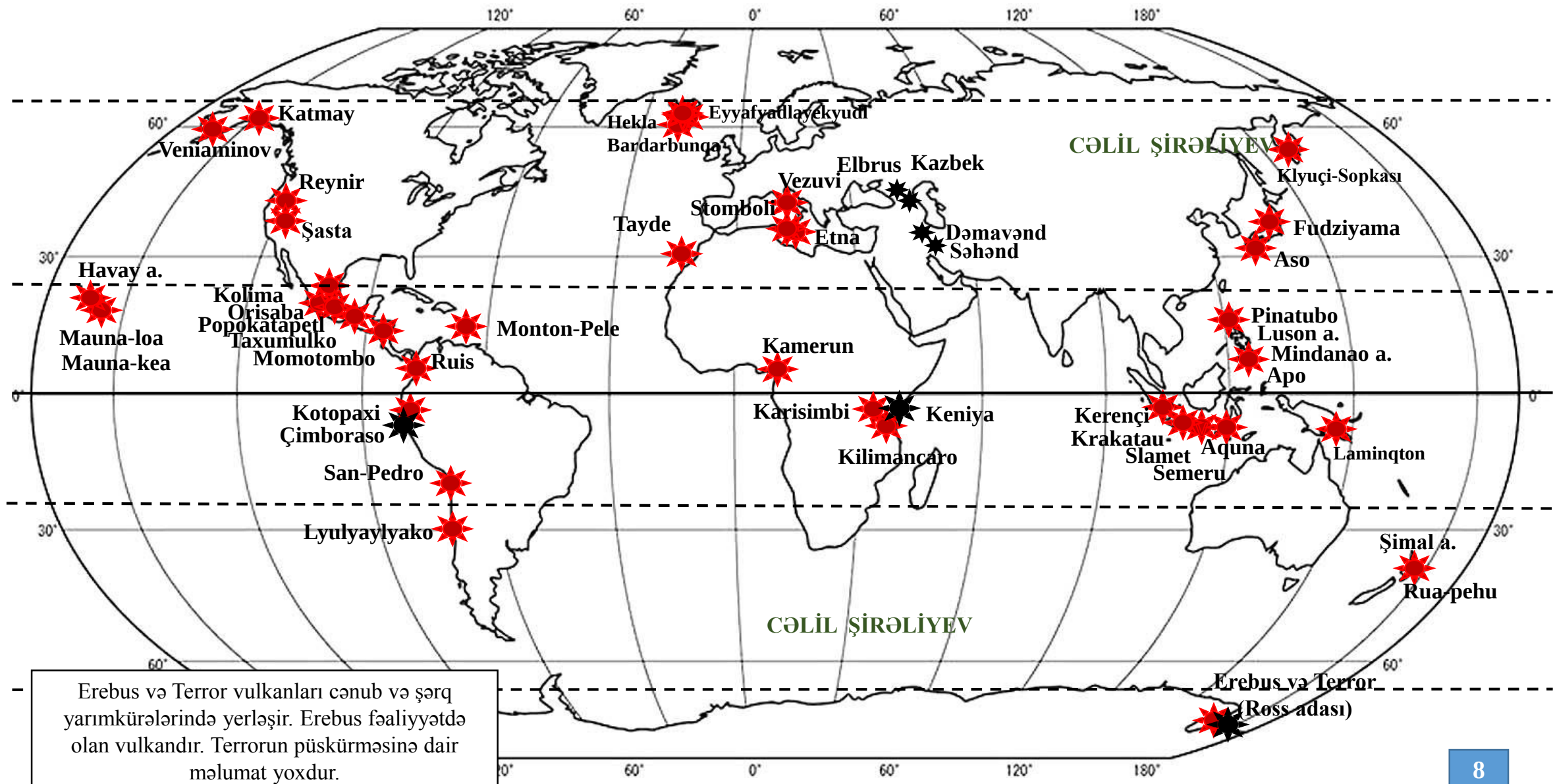
VULKANİK ADALAR

Qeyd: Kanar və Yaşıl burun adaları vulkanik olsa da, Orta okean silsiləsi üzərində deyil. Yəni, onlar iri tavaların sərhədində yerləşmiş. Havay adaları da vulkanikdir. Amma iri tavaların sərhədində deyil.

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

VULKANLAR İŞIQLANMA QURŞAQLARI ÜZRƏ

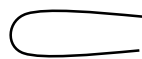
Avropanın və Kiçik Asiyanın Relyefi

● **Ural**
1895

Şərqi

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

- Pireney (Fransa, İspaniya)
Pikdeaneto (3404)
- Skandinaviya (Norveç, İsveç, Finlandiya)
Qalxepiggen (2469)
- Alp-(Fransa, İtaliya, İsveçrə, Almaniya, Avstriya, Sloveniya,Lixtenşteyn),
(Monblan-4807)
- Karpat-(Slovakiya,Macarıstan, Polşa, Ukrayna, Rumuniya)
-Qerloxovski (2655)
- Ural-(Rusiya)
Narodnaya (1895)
- Anadolu-(Türkiyə)
Ağrıdağ (5165)
- Qafqaz(Rusiya, Azərbaycan, Gürcüstan)
- Elbrus (5642)
Pont- (Türkiyə), (3932)
Tavr- (Toros)- Türkiyə (3726)

Alp-Himalay
geosinklinalı

Antarktida

Antarktida materikində olan Bentli çökəkliyinin dərinliyi – 2555 m olsa da, buzlaqlarla örtülü olduğu üçün qurunun ən çökək nöqtəsi Ölü dənizinin səviyyəsi qəbul edilir.

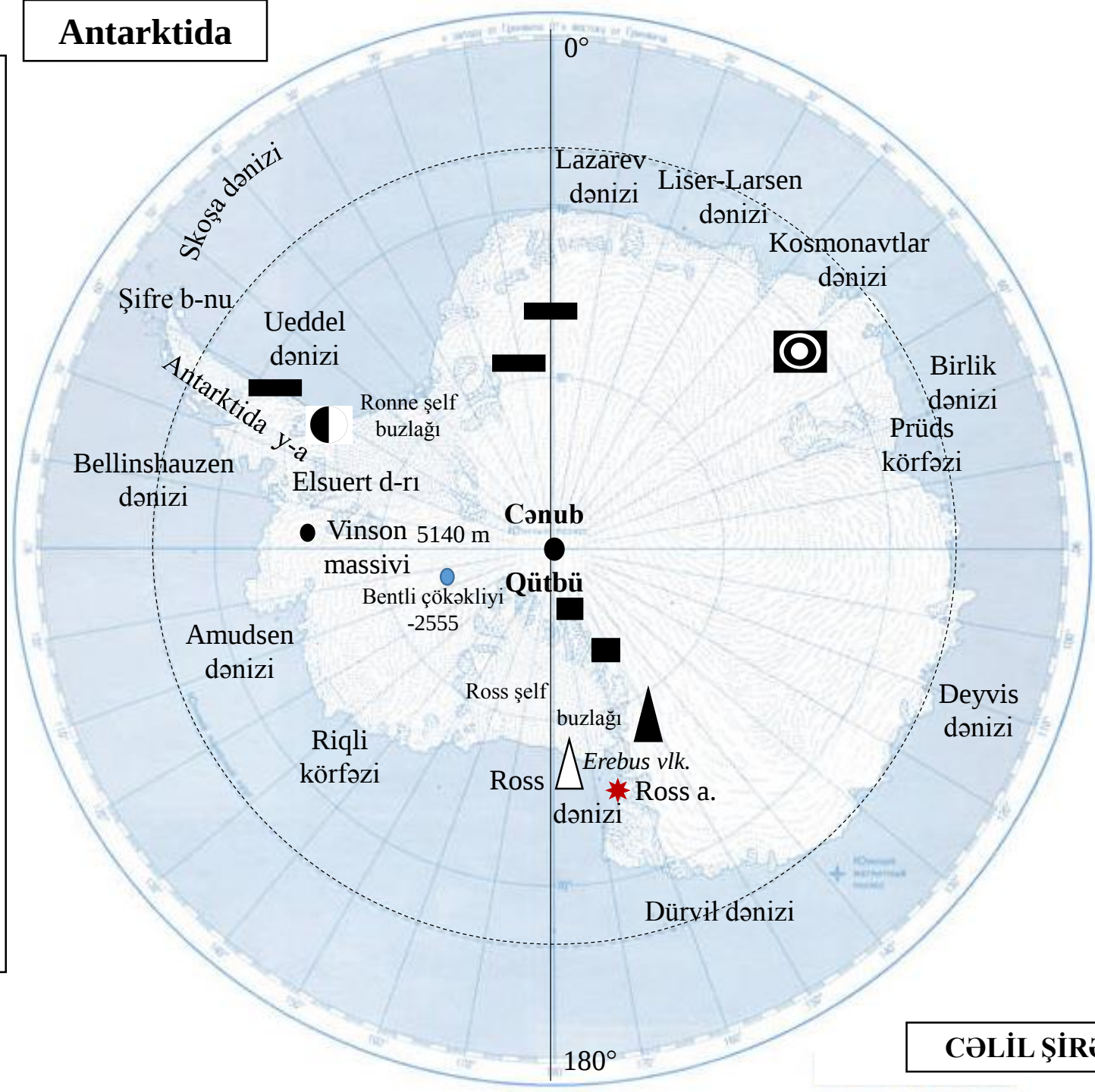
Materikin yalnız bir ucqar nöqtəsi var. O da şimalda Antarktida yarımadasında Şifre burnudur.

Erebus və Terror vulkanları cənub və şərq yarımkürəsində Ross adasında yerləşir.

Antarktida materiki üç iqlim qurşağında yerləşir-Mülayim, Subantarktik və Antarktik.

Materiki cənub qütb dairəsi kəsdiyi üçün iki işıqlanma qurşağında yerləşir.

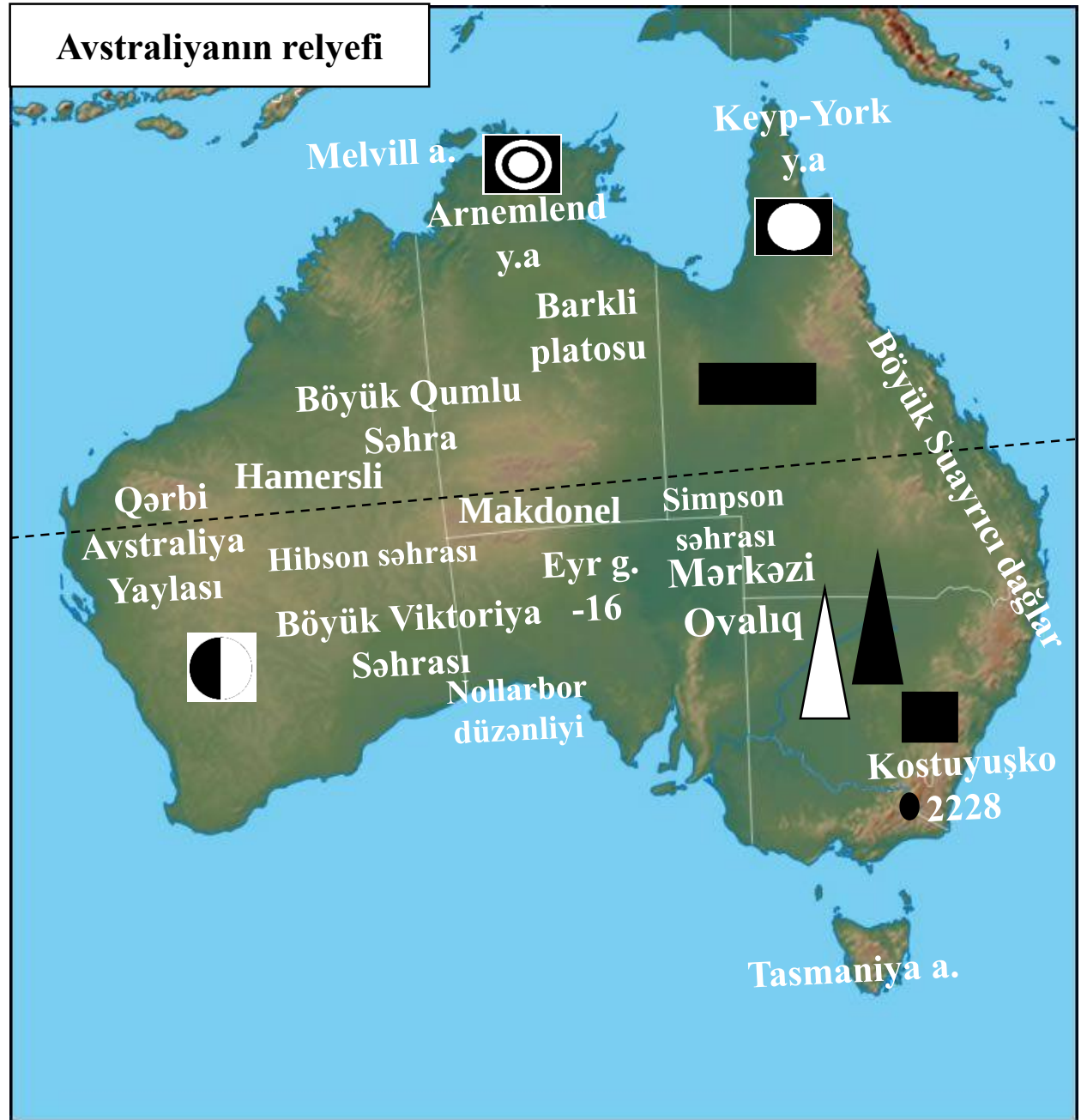
Yalnız Antarktidada qütb işıqlanma qurşağı daxilində aktiv vulkanlar mövcuddur.

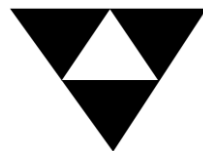
Uluru massivi və ya Eyrs Roks-
Avstraliyanın mərkəzində
hündürlüyü 300 m olan qırmızı
qumla örtülmüş təpə. Tarixiliyinə
görə Qobustan qayaları ilə
müqayisə edilir.

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

*Titan – Ferromaqnit
xassəli, filizi faydalı qazıntı
- CAR (Əjaha dağları)*

*Nikel – Ferromaqnit
xassəli, filizi faydalı
qazıntı
- Kuba
- Kanada*

*Manqan – filiz faydalı
qazıntı
- Ukrayna
- Braziliya
- Hinditsan
- CAR*

*Xromit- filiz faydalı qazıntı
- Türkiyə
- Albaniya
- Filippin*

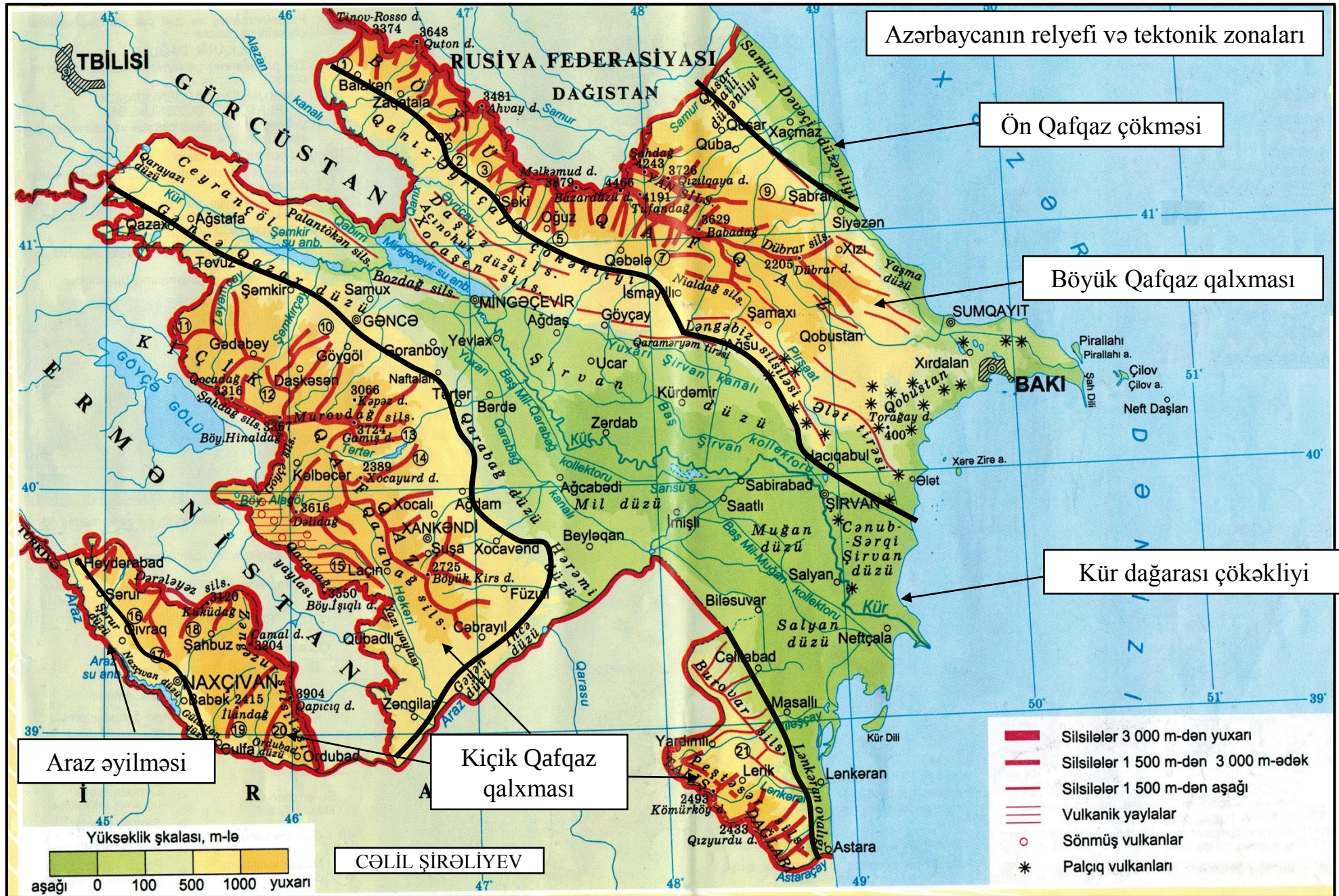
*Qalay- Əlvan filizi
- Hind-Çin yarımadası (İndoneziya,
Malaziya, Tailand)
- And dağları (Boliviya)
- Avstraliya
- Mərkəzi Afrika*

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

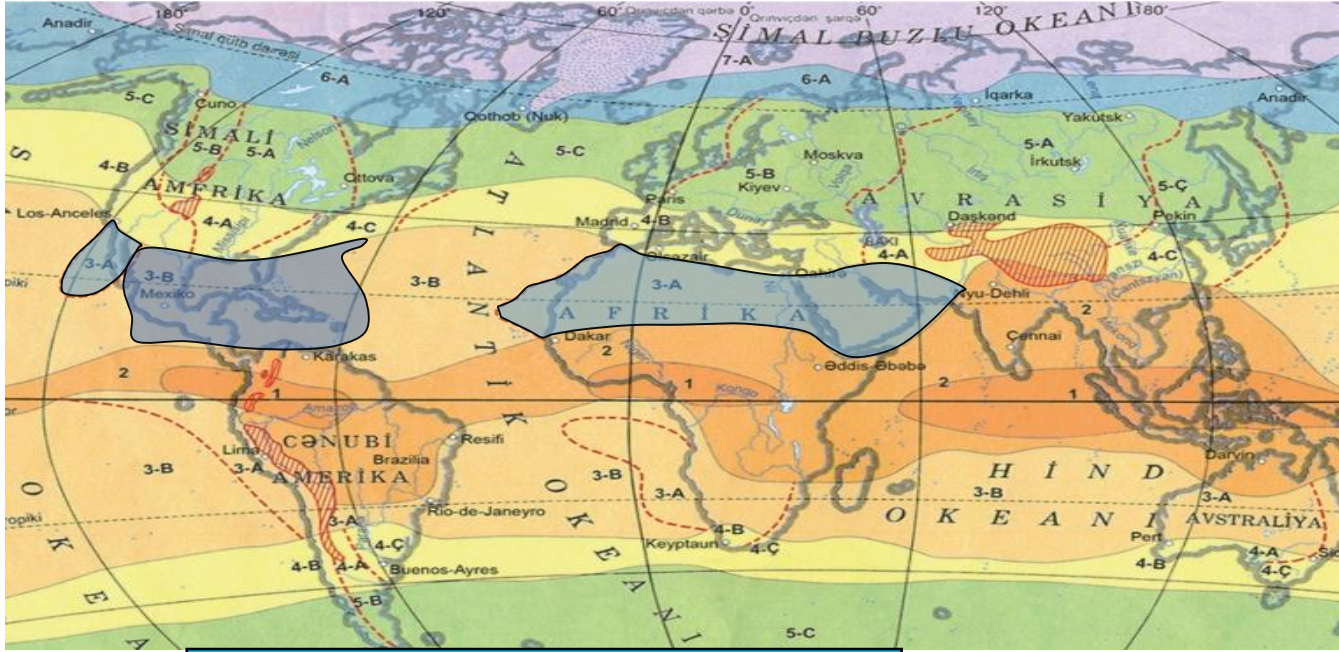

*Mis- Əlvan filizi
- And dağları (Peru, Çili, Boliviya)
- Mərkəzi Afrika (Konqo, Zambiya, Zimbabve)
- Meksika
- Kanada
- Rusiya
- Qazaxıstan
- Avstraliya*

*Misin tərkibində misin payı azdır. Ona görə xammala
meyl edir. Filizin tərkibində misin miqdarı 1-5%-dir.*

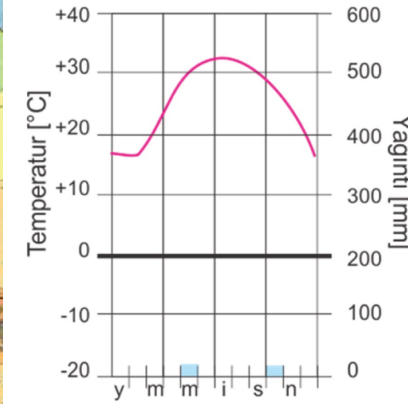
Tropik iqlim

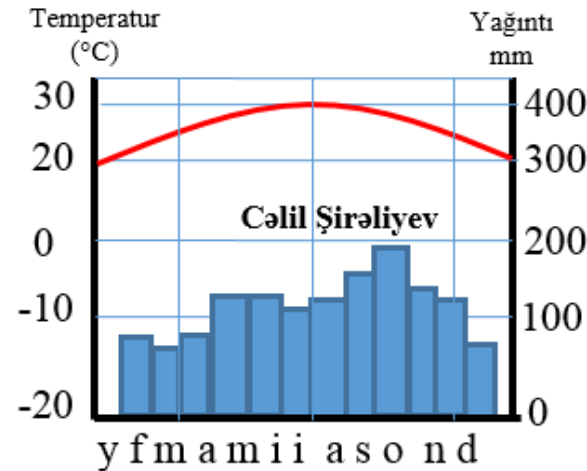
Şimal Rütubətli Tropik

- Meksika yaylası
- Yukatan yarımadası
- Böyük və Kiçik Antil a.
- Kuba a.
- Yamayka a.
- Haiti a.
- Baham adaları
- Havay adaları

Şimal Kontinental Tropik

- Kaliforniya y.a
- Kanar a.
- Böyük Səhra
- Liviya səhrası
- Nubiya səhrası
- Ərəbistan y.a
- Böyük və Kiçik Nəfud
- İran yaylasının cənubu
- Mesopotamiyanın cənubu
- Tar səhrası

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Qışı quraq keçən mülayim isti iqlimyarımtipi

Yayıldığı ərazilər:

Böyük Qafqazın Cənub-Şərqi
Böyük Qafqazın Cənubu
Kiçik Qafqazın orta və alçaqdğalığı

İl boyu bərabər rütubətli mülayim isti iqlimyarımtipi

Yayıldığı ərazilər:

Böyük Qafqazın Cənubu
Böyük Qafqazın Şimal-şərqi
Talış dağları

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Ağgöl,
Şirvan,
Qızılağac,
Hirkan,
Göygöl həm
milli park
həmdə
qoruqdur.
Hirkan və
Qızılağac
yasalıqlarında
vardır.

Samur-
Yalama,
Abşeron,
Şirvan və
Qızılağac
milli
parklarında
Xəzərin flora
və faunasıda
mühafizə
edilir.

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Respublikamızın Qoruq və Milli parkları

Qərbi Avropa Ölkələri

- Şimali Avropa
- Orta Avropa
- Cənubi Avropa

- Danimarka – KOPENHAGEN
- İsveçrə - BERN
- Avstriya- VYANA
- Belçika- BRÜSSEL
- Niderland- AMSTERDAM
- Luksemburq- LÜKKSEMBURQ
- Lixtenşteyn- VADUS
- Andorra- ANDORRA
- San-marino- SAN-MARİNO
- Vatikan- VATİKAN
- Monako-Monako

Danimarka özü yarımada, paytaxtı isə adada yerləşir. B.Britaniya və İrlandiya adada yerləşməsinə baxmayaraq quru sərhədə malikdir.

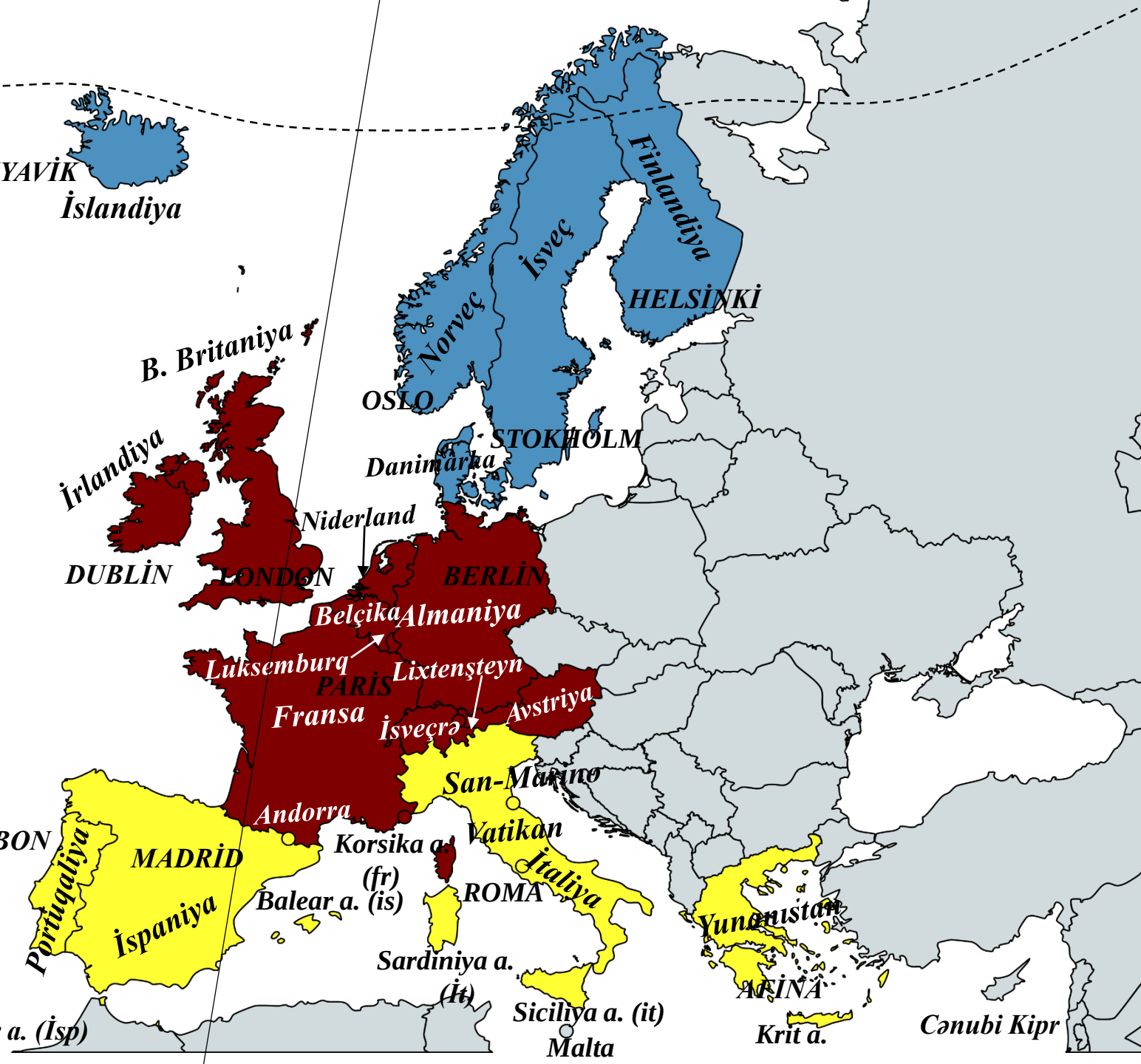
Azor a. (Por)

LİSSABON

Madeyra a. (Por)

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Kanar a. (İsp)

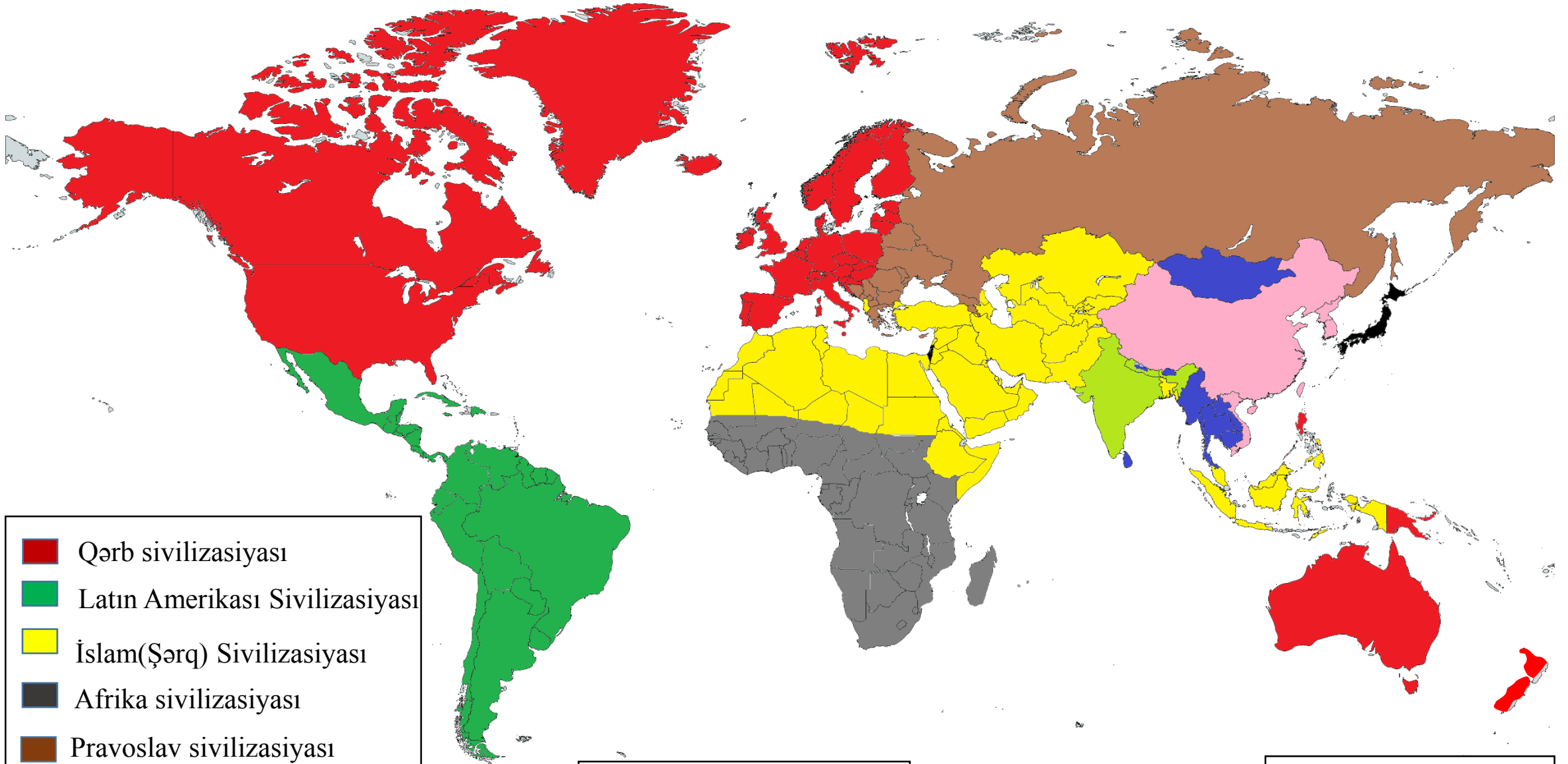

Hind-Avropa dil ailəsinin Roman dil qrupu

Portuqaliya İspaniya Fransa İtaliya Rumuniya Moldova

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Müasir sivilizasiyalar

- Qərb sivilizasiyası
- Latin Amerikası Sivilizasiyası
- İslam(Şərq) Sivilizasiyası
- Afrika sivilizasiyası
- Pravoslav sivilizasiyası
- Budda sivilizasiyası
- Çin sivilizasiyası

- Yapon sivilizasiyası
- Hind sivilizasiyası

CƏLİL ŞİRƏLİYEV

Respublikamızda yaşayan az sayılı xaqqların aid olduđu dil qrupları

<i>Millət</i>	<i>Dil ailəsi</i>	<i>Dil qrupu</i>	<i>Məxsunlaşdığı iqtisadi rayon</i>
Ləzgilər	Qafqaz	Nax-Dağıstan	Şəki-Zaqatala, Quba-Xaçmaz
Avarlar, Saxurlar, Udinlər	Qafqaz	Nax-Dağıstan	Şəki-Zaqatala
Xınalıqlılar, Qrızlar	Qafqaz	Nax-Dağıstan	Quba-Xaçmaz
Talışlar	Hind-Avropa	İran	Lənkəran-Astara
Tatlar	Hind-Avropa	İran	Quba-Xaçmaz
Kürdlər	Hind-Avropa	İran	Şərqi Zəngəzur
Dağ Yahudiləri	Hind-Avropa	İran	Quba-Xaçmaz
Ruslar	Hind-Avropa	Slavyan	Abşeron
Ukraynlar	Hind-Avropa	Slavyan	Abşeron
Tatarlar	Altay	Türk	Bakı və Abşeron
Ahsikalılar	Altay	Türk	Mərkəzi Aran
Gürcülər	Kartvel	Kartvel	Şəki-Zaqatala

Azərbaycanda budıqlılar, xınalıqlılar, Braziliyada bodokudlar, Şri-Lankada isə Veddilər kiçik etno

CƏLİL ŞİRƏLİYEV